Brassó, 1892. VIII. évfolyam, 131-ik szám. Kedd, november 1.

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassómegyei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Bérmentetlen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . . 5 frt — kr
Félévre . . . 2 „ 50 „
Negyedévre . . 1 „ 75 „
Külföldre egész évre 20 frank.

Egyes szám ára 5 kr. s kapható a kiadóhivatalban s Grosz Günztáv lottókollektorsájában

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban

Hirdetések díja:
4 hasábos garmond-sor vagy annak helye 5 kr. Nagyobb és többszöri hirdetéseknél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdíj fizetendő
Nyilttéri közlemény sora 10 kr.
Tiredetések s Nyilttér díjai előre fizetendők.

Szerkesztőségi iroda
Brassó, Kolostor-utcza 26. szám alatt.
hova a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

A szerkesztőért felelős:
FEJÉR VILMOS.
Kéziratok vissza nem adatnak.

A lap kiadó-hivatala:
Brassó, Kolostor-utcza 26. sz. a.
Ide küldendők az előfizetési pénzek és hirdetések díjai.

Értsük meg egymást.

A brassói magyarság intéző bizottsága, a brassói magyar lap és a magam reputatója érdekében tartozom azzal *Dr. b. i.* urnak hogy „az orvosszerekhez" czimü fejtegetéseihez magyarázatot adjak, hogy igy egymást teljesen megértvén, tehessünk szolgálatot annak az ügynek, mely mindnyájunké s a melyet oly szivesen nevezünk a brassói magyarság közös ügyének.

Három dolog tőképen az, mit jelen válaszom rendén meg kell világítanom Ezek:

a) mintha én ellentétesnek mondottam volna az intéző bizottság irányát, czélját a magyar lap irányával és czéljával s ennélfogva helytelenitettem volna a lap eddigi irányát és czen okból látnám szükségesnek azt, hogy az intéző bizottság vegye kezébe a lapot;

b) hogy e lapnak a vidék lapjának is kell lennie s pedig három megyén keresztül hatnia és terjednie, a bizottság működési köre pedig csak Brassó városára terjedvén ki, czéja és intentiója a lapéval azonos nem lehet; és

c) hogy én az engedelmeskedő és parancsoló polgárok ellentétes helyzetéből vontam le következtetésül a lap szomoru sorsát s magyarázom azt, hogy e lapnak önérzetes és felelős szerkesztőt kapni nem lehet.

Megvagyok győződve s mellem, hogy ebben Dr. b. i. ur is egy nézeten van velem, miszerint sem társadalmi, sem nemzetiségi politikai ügyeink, de meg az olyan természetü közügyek sorsa is, mint a magyar lapé addig javulni, helyes medérbe terelteti nem fognak, mig a mindnyájunk által betegnek jelzett állapotok kigyógyulásához a brassói magyarság közvéleményének s közakaratának egyedül hatásos gyógyszere nem alkalmaztatik. — Egyesek jóakarata, személyek véleménye megtörik minden alkalommal s meg kell hogy törjék, ha nem a közvélemény levegőjéből táplálkozik. Világosabban szólva, kell lenni közegnek, mely a brassói magyarság közakaratát, közohaját representálja; kell lenni közegnek, mely hivatásánál és rendeltetésénél fogva a közérdeknek védelmezője, szükségszerinti szószólója legyen.

Én a közeget ez időszerint a brassói magyar vaiaszló polgárok mandatáriusaiban, a brassói magyarság intéző-bizottságában látom. — Az irányt, a czélt, melyen a brassói magyarság haladni kíván, a melyen haladnia kell, ennek kezébe tette le teljes bizalommal a magyar válaszló polgárok azon imposans közgyülése, melynek egyik tevékeny tagja, részese Dr. b. i. ur is volt.

E bizottság nézetem szerint az a közeg, a mely hivatva van az irányt irányozni, a czélt megközelíteni; ennek irányát és czélját, mely tulajdonképpen a brassói összmagyarság iránya és czélja, kell hogy szolgálja a helybeli magyar lap is, mint a közjó és közboldogság egyik főlaktora. Soha sem voltam kétségbe s a lapnak e jószolgálatát most sem tudom, miből magyarázta ki Dr. b. i. ur azt, hogy én e bizottság és e lap irányát egymással ellentétesnek, ennélfogva a lap irányát helytelennek mondottam volna, s ez volna okom arra, hogy a lap jó helyen csak a bizottság kezében lesz.

Az intéző-bizottság kezében látom igazán helyét a lapnak azért, mert a bizottság állandó intézmény, ez állandósággal pedig a lap ez időszerinti tényleges szerkesztői nem dicsekedhetnek; avagy nem ezen állitásom mellett bizonyit-e W. I, K. F, B. S., B. K. tényleges sorsa. Ilyen állapotok mellett, helyes iránnyal, lapot szerkeszteni nem lehet; mert kisebb-nagyobb mértékben a szerkesztőkkel az irány is változik. — Aztán továbbá már a vele született gyarlóságnál fogva is hamarább téved, könyvtben megtántorodik egy személy az ő felfogásában, irányában, mint harmincz, kiknek keretezve is van a követendő irány: harmincz ember inkább megőrizheti függetlenségét le és fel mint egy magában álló; harmincz ember érdeklődésétől több szellemi és anyagi áldozatot is reméllhetni, várhatni mint egytől.

Ezek indokaim — s nem az ellentétes irányok — arra nézve, hogy a magyar lap csak az intéző bizottság kezében van biztos helyen; s czekben megfeletelem dr. b. i. ur azon aggodalmára is, miszerint óvakodni kell attól, hogy avatatlan kézbe kerüljön a magyar sajtó czen a kényes ponton.

Azon felfogást, hogy a brassói magyar lapnak a vidék lapjának is kell lennie és pedig három megyén keresztül kell hatnia és terjednie, nem osztathatom egész teljességében; mert ugy vélem, hogy minél szélesebb körre kíván kiterjeszkedni egy vidéki lap annál inkább, elveszti helyi jelentőségét, helyi értékét. A mi lapunkra nézve bőven elégnek tartanám, ha tiszta a város és megye ügyeit, a város és megye lakosságának érdekeit szolgálná; idegen megyék s még inkább országos dolgok, események ismertetése, tárgyalása csak a esemegét képezné a lapban. Van nekünk városi és megyei magyarságnak annyi sebünk orvosolni, annyi bajunk javitani s annyi közügyünk előbbre vinni való, hogy e tekintetekben panaszunk alig lehet. És arról is meg vagyok győződve, hogy ezeknek érdemleges felkarolásával nem leme okunk azon panaszra, hogy a vidék magára hagyta a lapot.

Osztom azonban azon nézetet, hogy a magyar társadalom életének legerősebb szálai itt pontosulnak, hogy tehát innen kell kiindulni a hirlapirásnak is első helyen. Engedje meg azonban igen tisztelt elvbarátom a közügyek terén, hogy e felfogását a magyarság intéző bizottságára is vonatkoztassam s azt mondjam, hogy a szálak itt pontosulnak ugyan, de innen kell kiindulni a tevékenységnek, ettől az intézőbizottságtól kell hogy tápot, kedvet és erőt kapjon azonos czélok munkálására a vidéknek is. — A mi a brassói jelzőt illeti, azt lényegtelen dolognak tartom. Mert fontosságot tulajdonitván neki, akkor a „Brassó"-nak még kevésbbé lehetne a város határán'tul terjeszkedni ténykedésében, mert ezen jelzőben még inkább, mint a bizottságban specializálva van a működési kör. Az intézőbizottság tehát hivatva van arra is, hogy működésének határát a város határán tul is, a vidékre, nagyon természetes, hogy csak a szorosabb értelemben vett, Brassóvidékre. Brassómegyére is kiterjesze. S bár „erő" és „hatalom" dolgában nem áll még azon a ponton, hogy künn is érvényesithesse magát, én hi. szem, hogy, mert szándékai tiszták, intencziója, czélja hazafias és nemes: czekkel megszerzése sem késik soká.

Ezen körülmény tehát nem képez akadályt arra nézve, hogy az intézőbizottság vegye kezébe a lapot, sőt tekintve a jövő esbtéségeire épen a kézbevétel mellett szól

Valamint az sem akadály, hogy a bizottság, mint ilyen szerkeszthesse a lapot. A bizottság maga nem szerkeszt ugyan, hanem szerkeszteti: de a bizottság maga adja az irányt, a neki adott irány keretében. S én azt tartom viszonyaink között a leghelyesebbnek, a legpractikusabbnak.

A mi végül tisztelt b. i. dr. urnak azon kinyilatkoztatását illeti, — hogy én az engedelmeskedő és parancsoló polgárok ellentétes helyzetéből vontam le következtetesül a lap szomoru sorsát, s magyaráztam azt, hogy e lapnak önérzetes és felelős szerkesztőt kapni nem lehet, — nem adok választ, hanem felkérem igen tisztelt dr. urat, szivesked jék mint jobban értesült felvilágositani engem arról, mi volt oka a *K. F. B. S.* tényleges szerkesztők váratlanul és hirtelen bekövetkezett távozásának, a kiknek a lap körül kifejtett működésével a brassói magyar közönség meg volt elégedve. A dr. ur feleletében nagy valószinűséggel látni fogom tévedésemet, a melyet annak idején, ha szükség lesz rá, készséggel helyre is igazitok.

J.

HELYI HIREK.

— **Lapunk az ünnep miatt félíven jelent meg.**

— **Szinházi értesítés!** Egry Kálmán ismert jó nevü elsőrendü vidéki szinigazgató 42 taghol álló jól szervezett operette társulatával legközelebb városunkba érkezik és fellép 15-én előadásai sorozát fogja megkezdeni. A bemutatott névsorból látjuk, hogy Egry urnak társulata a vidéki szinészet legjelesebbjeiből van összeállitva, és igy hiszük, hogy miértő közönségünknek a legnagyobb élvezetes ezélkére van kilátásuk.

— **Mulat a magas financzia!** Mikor az adófizető polgárság háton mulat az adótbeszedő financzia, azt nem szeretik a polgárok. Szombatról két ilyen financzmulatság ötlött elibénk.

*

Az adószedők. Megjelennek e lap kiadóhivatalában a városi adószedők s az egyik nyomdasztól 50 db vizet kérnek. — Az illető el sem volt kézülve, addig felhivast sem kapott fizetésre, s midőn kijelenti, hogy pár nap alatt fizet, a nagyérdemű végrehajtók hevesen követelik, hogy azonnal fizessen, vagy a lakását jelölje meg. — Utóbbi megtörténvén, elmennek a lakására s ott a le sem foglalható fehérneműeket és ruhadarabokat lepecsételik, — Figyelmeztetni kell ezeket az urakat, hogy az eljárási szabályokra jobban ügyazzanak. Különben a sértett panaszra megyen. — Ez az eset szomoru, de a másik vigabb.

*

Mikor a pénzügyigazgató mulat. Megjelen egy ügyvédi fiatal ember s szerényen bekopog a Nagyságos (??) igazgatóhoz, hogy egyik kliensének beadványait megnézheti-e? Bemutatja mindenekelőtt magát körülbelül igy:

Fiatal ember: — Bátorkodom. — Én Korell András vagyok.

Pénzügyigazgató: — Kolerás van magának?

F. e: — Kérem alássan, hivatalos ügyben jöttem.

P. ig: — Moga kolerában utazolsz?

F. e: — Kérem alássan, ha velem hivatalosan nem kiván érintkezni, eltávozom.

P. ig: — Hát no no mégis kolerós magának miért idejötte?

F. e: — Kérdem Nagyságodat (??) ujólag, hogy fenti kérésemet hajlandó-e teljesitni, különben itt hagyom.

P. ig: Ijo hijo barátom, no ha kolerós vagy nem lehet itten studirozolsz. — Olyan nincs. Ágyő.

(Hát aztán még sem jő ide a kolera?)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **A kolozsvári egyetemi ifjuság** szeretne tiszta vizet inni a pohárba, azaz szeretné tudni, hogy kik azon egyetemi román tanulók, kik a Replika letiporásához hozzájárultak, miután neveket maig sem tudják. Csak ugy akunnunkian bent az egész. Erre a diákság ezt a czifra frasist eresz ezte meg vasárnapi publikuma mulatatására: „Ugy látszik, hogy a kolozsvári egyetem orvosi korának tanárai még nem találták fel a magyar tuizó tüh ellenes gyógyszert, melyre olyan nagy szükség volna Kolozsvárt." Elférne az a gyógyszer itt nálunk a Lea-soron is.

— Tartós gyógysikor. Fájdalmas csuznál, a derék-, testrészek és a forgó kösznyves bántalmainál a „Moll-féle francia borszesz és sósvizal való bedörzsölés sikerrel használtatik. Egy üveg ára 90 kr. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. cs k. udv. szállitó által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszertárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll féle készitmény kerendő az ő gyári jelvényével és aláirásával.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Meghivó

a

hétfőn folyó év november hó 7-én

délután 4 órakor

a

Brassói árucsarnok korlátolt felelősségű szövetkezetnek az iparegylet termében (Nagy-utcza 65. sz.)

megtartandó

rendkivüli közgyülésére.

Napirend:

1. Jelentés az árucsarnok eddigi üzleti működéséről.
2. Határozathozatal egy a magas kormánytól fölveendő 12500 forintnyi kölcsönt illetőleg,
3. Két igazgatósági póttag választása.
4. Szabad indítványok.

A brassói árucsarnok korlátolt felelősségű szövetkezet igazgatósága.

BITTEL G.
elnök.

589 (1—1)

Gyógytár az Orangyalhoz.

575 (6—10)

Antibácterion.

A legjobb védszer a Cholera, Thyphus, Dyphteritis, himlő és minden más fertőzé betegség ellen. A szobák, ruhák és kezek tisztitására használható.

Nem mérges! Biztosan ható!

Suszter Károly, Brassóban.

Sz. 55—1892. végr.

Árverési hirdetmény.

Alólirt birósági végrehajtó az 1891-ik évi LX. t. cz. 102. §-sa értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a brassói kir. j. biróságnak 502/02 sz. a. kelt végrehajtást rendelő és a kiküldetést tartalmazó végzése folytán Áronsohn H. és társa javára Iher Rezső és neje ellen 59 frt. 90 kr tőke, annak 1891 év október hó 21. napjától számitandó kamatai és eddig összesen 30 frt. 80 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégitési vagy biztositási végrehajtás alkalmával. birólag lefoglalt és 1000 forintra becsült az alsó sétatéren a brassói városi közönség tulajdonát képező helyiségre épített faanyagból készült épitmény — Ujszik. — nyilvános árverés utján is fognak adatni.

Mely árverésnek a 8055/1892. sz. kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszinén vagyis a brassói alsó sétatéren az épület helyén levendő eszközlésére 1892-ik évi november hó 5-ik napjának délután 2 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az az. 1881-ik évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alól is lefognak adatni, a netalánt elsőbbségi igénylők pedig felhivatnak, miszerint jogaikat az említett t. cz. 111. és 112. §-a alapján árverezés megkezdéséig érvényesitsék.

Az elárvezendő ingóságok vételára az 1881-ik évi LX. t. cz. 108. §-a szerint fizetendő.

Kelt Brassóban, 1892. év október hó 24-én.

Borsos
kir. birósági végrehajtó.

588 (1—1)

ESKÓR

(nyavalyatörés)

gyógyitható visszaesés nélkül. Ezerek bizonyitják a tudomány ezen csodaszerű virmányát.

Kimeritő tudositások válaszbélyeggel együtt intézendők a következő czimre:

„Office Sanitas" Párisban.
30., Faubourg Montmartre.

479 (13—*)

Sz. 14048/892.

Hirdetmény.

A városi pénztár számadassi az 1891. évről a hozza tartozó összes okmányokkal, továbbá a hiánylisokkal és felvilágositásokkal együtt, valamint a Brassó varos vagyonról szerkesztett leltár az 1886. évi XXII. t. cz. 142 §-a értelmében a városi számvevőség irodájában, alsó-Szapu-utcza 63. h. sz. a. 15 napon át közbetekintésre ki vannak téve.

Miről a közzététel azon hozzáadassal történik, hogy minden községi adóhordozónak szabadságában áll, netalánt észrevételeit folyó évi november hó 10-ig alólirt városi tanácsnál átnyujtani.

Brassó, 1892. október hó 26-án.

A városi tanács.

7225—1892. sz.

Hirdetmény.

Miután a Schwarzenberg-Grünerféle alapitvány egy része minden évben az erre jogosiltott, kiszolgalt katonai személyeknek kiszolgalttatik, egy azon kiszolgalt katonai személyek örmestertől lefelé, kik Brassó vármegyéből születtek vagy oda illetőségűek és kik ezen alapitványból való részesitésére igényt tarthatni vélnek, felhivatnak, erre vonatkozó folyamodványait legkésőbb f. évi november hó 24-ig az alólirt hivatalnál annál bizonyosabban benyujtani, mivel később beérkező folyamodványok visszautasitattani fognak.

Brassó, 1892 október hó 24.

584 (3—3) A városkapitány: ág.

MOLL SEIDLITZ-POR

Tavaszi gyógyitás
Nyári gyógyitás
Őszi gyógyitás
Téli gyógyitás

Csak akkor valódi, ha minden dobozon a gyártási jegy, egy sas és MOLL A. sokszoros itott czége látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altesbajok, gyomorgörcs, nyálk, gyomorógés, székrekedésnél, májbajok. vértolulás aranyér és a legkülönfélebb női betegségeknél. Egy eredeti doboz használati utasitással 1 frt.

Raktárak az ország nevezetesebb gyógyszertáraiban.

MOLL A gyógyszerész cs. kir. udvari szállitó BÉCS Stadt. Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Ujó foglalkozásomnál az ón Moll-féle Seidlitzpornál igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szivélyes „Isten fizesse meg"-et mondok érte; ezeka gyomrot jóvá és a fót könnyüvé teszik.

Tisztelettel
STEINKO P. J., lelkész Honnetschlag-ban

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Legjobb bedörzsölő szer köszvény csúz és minden meghülési betegségek ellen.

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel és „A. MOLL" felirattu ónozattal van zárva. A MOLL-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapitó bedörzsölési szer köszvény, csúz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesb népszer. — Egy ónozott eredeti üveg ára: 90 krajczár.

FŐ-SZÉTKÜLDÉS.

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által,
BÉCS, I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellet tejesittetnek.

A raktárakban tesszék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni

Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz, Bécs.

Kitünő Moll-féle franczia borszesz és sója vidékemen nagyszerüen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segitségére készletet óhajtok tartani magamnál. Mély tisztelettel

Hornof, lelkész Micholup-ban.

Raktárak Brassóban: Jekelius Nándor, Roth Viktor, Kellemen Ferencz, Kugler Ede gyógyszerész uraknál; Demeter Eremias unokaöcscse, J. L. és A. Hesshei ... és Hornung Gyula & Teutsch urak kereskedéseiben.

356 (33—60

Máriaczélli Gyomorcseppek

nagyszerüen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és utálatosan ismeretes hasi és mirigyek.

A gyomorfájás, émelyeg, étvágytalanság, gyomorgyengeség, bántó tehetetlen testi fáradtság, fejfájás, fejszédülés, szédülés, rosszul emésztés, epeláztalanság, álmatlanság, ender és hányás, gyomorfájás, szédülés.

Hathatós gyógyszerünk étvágytalanságnál, a nyugtalan és a gyomorból eredő szédülésnél, gyomortalanságnál és ételszűkénél, ugyszólván és sárgaságnál.

Finomitó hajtókul a *Máriaczélli gyomorcseppek* évek óta kitünőleg bizonyultak, a mit ezáltal meg más tisztelt gyógytanok. Egy adag 30 kr. és használati utasitással ugyanis 40 kr. vagy 0·40 M.

Magyarországi Forraktár:

Török József gyógyszertára
Budapest, Király utcza 12 sz.

A védjegyet és aláirást tüzetesen tessék megtekinteni. Csak oly csepp tessék elfogadni mely a szélén levő kicsinykére szóló szalag van ragasztva s a szélén aláirva van: (C. Brady) ez ezen szavakkal: „A valódiságát bizonyitom".

A Máriaczélli gyomorcseppek valódiu hajtandók.

Brassóban: Hornung Gyula, Jekelius P. örvegye, Kelemen Ferencz a „Fehértemplomhoz" és Kugler E. „Hygeia" gyógyszerészek uraknál.

Hosszufalun Jekelius Gusztáv gyógyszerész urnál.

285 (35—42

KATHREINER

Felülmulhatlan kávépótók.

Mindenütt kapható.

542 5—10

Kneipp-malátakávéja.

Valódi csak ezen védjegygyel.

Utánzásoktól óvatik.

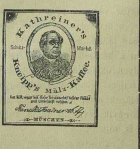

Brassó, nyomatott a kiadó-tulajdonos KÖZMŰVELŐDÉS irodalmi és műnyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca